

UPPLANDS FORNMINNESFÖRENING

Styrelsens berättelse över föreningens verksamhet arbetsåret 1975–76

Styrelse

Landshövding Ragnar Edenman, Uppsala, ordförande
Överbibliotekarie Gert Hornwall, Uppsala, vice ordförande
Landsantikvarie Ola Ehn, Uppsala, sekreterare
Bankdirektör Rune Skogum, Uppsala, skattmästare
Direktör Göran Knutsson, Uppsala
Fil. mag. Thorild Lindgren, Balingsta
Fil. lic. Valdis Ordéus, Örsundsbro
Lantbrukare Åke Söderman, Bergshamra
Arkivarie Wolter Ehn, Uppsala
Redaktör Henning Österberg, Sundbyberg
Stadsbibliotekarie Thore Floderus, Enköping
Landstingsrådet Bror R. Eriksson, Björklinge

Förordnad av länsstyrelsen i Uppsala län:

Landshövding Ragnar Edenman

Utsedda av Uppsala läns landsting:

Professor Sten Hillert, Uppsala
Bitr. skoldirektör Bengt Karlsson, Knivsta, suppleant

Utsedda av Stockholms läns landsting:

Skriftställare Styrbjörn Nilsson, Åkersberga
Fru Barbro Jonsson, Norrtälje, suppleant

Utsedda av Uppsala kommun:

Docent Stiv Jakobsson, Uppsala
Docent Stig Björklund, Rasbokil
Författare Pär Wistrand, Uppsala, suppleant
Bitr. professor Per Ekman, Uppsala, suppleant

Förvaltningsutskott: landshövding Edenman, ordf., överbibliotekarie Hornwall, professor Hillert, fil. mag. Lindgren samt sekreteraren landsantikvarie Ehn och skattmästaren bankdirektör Skogum.

Revisorer: kamrer Thore Kihlberg och lantbrukare Martin Ehrengren med herr Harald Ekenhem och kamrer Erik Larsén som ersättare. Av länsstyrelsen utsedd revisor: f. riksbanksdirektör C. E. Leffler och av Uppsala kommun utsedd: lantbrukare Henry Carlsson med lantbrukare Jan Erik Wallén som suppleant.

Landsantikvarieorganisationernas samarbetsråd: fil. mag. Lindgren och landsantikvarie Ehn har varit föreningens representanter i samarbetsrådet under 1975.

Stiftelsen Upplandsmuseets styrelse: direktör Knutsson har varit föreningens representant i stiftelsens styrelse under 1975, suppleant fil. lic. Ordéus.

Kulturminnesrådet för Stockholms län: docent Jakobsson har varit föreningens representant i kulturminnesrådet under 1975. Suppleant landsantikvarie Ehn.

Personal

Landsantikvarie:

Ola Ehn

Antikvarie och landsantikvariens ställföreträdare:

Anna-Märta Berg

Övriga antikvarier:

Lars Gezelius

Karin Wretin (hembygdskonsulterande verksamhet)

Kanslist vid Upplands fornminnesförenings och Stiftelsen Upplandsmuseets gemensamma kansli:

Margot Adolphson

Extra personal för arkeologiska undersökningar och antikvarisk kontroll:

Ann Segerberg

Övriga medarbetare:

Bertil Ericsson

Birgitta Nerström

Hans Strand

Stig Sundberg

Sven Österberg

Evert Persson

Från riksantikvarieämbetets vapenfridetalj har landsantikvariern som extra arbetskraft tilldelats Mats Karlsson under tiden 15.11.1974–15.5.1975.

Under året har vissa bebyggelseinventeringar utförts av Göran Wallner och Kerstin Hjulström med medel anslagna av Uppsala, Tierps och Älvkarleby kommuner. Genom AMS-medel, förmedlade genom länsstyrelsen, har en inventering i och för skyddsförordnanden jämlikt 86 § byggnadslagen och 19 § naturvårdslagen utförts av Kerstin Hjulström och Mats Wiberg.

Tjänstemännens verksamhet redovisas per kalenderår i landsantikvariens ämbetsberättelse.

Medlemmar

2385

Betalande

2197

Ständiga

106

Hedersledamöter

26

Medaljörer

56

Årsmöte, vinterting och utflykter

Årsmötet och vårutflykten ägde rum söndagen den 25 maj 1975. I Thunmanskolan i Knivsta hölls årsmötet under ordförandeskap av landshövding Edenman. Val till styrelse samt av ordförande, vice ordförande, revisorer, revisorssuppleanter och valberedning förrättades. Det blev omval av samtliga. Balansräkningen per den 31 december fastställdes och styrelsen och kassaförvaltaren lämnades full ansvarsfrihet. Årsavgiften höjdes till 25 kronor per år och medlem och avgiften för ständig medlem till 250 kronor. Fornminnesföreningens förtjänstmedalj tilldelades fru Elsa Lidberg, Kvek, och herrar Bror Erixon, Tärnsjö, och Roland de Thorey, Vallentuna.

Vid vårutflykten besöktes Morby-gravfältet i Lagga socken, Odensala kyrka, Aske och Signhildsberg (Forn-Sigtuna), Vennngarns slott och Viby by. Resan avslutades med middag på Sigtuna Stadshotell.

Höstutflykten ägde rum söndagen 28 september 1975, varvid Lejsta by i Rasbo, gravröset vid Gränome i Stavby, runstenen på gravfältet vid Krogsta i Tuna, Alunda klockargård, Ekeby kyrka samt gårdarna Malmen och Saringe i Tuna socken besöktes.

Vintertinget hölls på Upplandsmuseet söndagen 1 februari 1976 under ordförandeskap av landshövding Edenman. Utdelningen ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond gick till Österlövsta hembygdsförening och Disa Gilles pris till Norrsunda fornminnes- och hembygdsförening. Gunnar Zetterquist, Dala-Floda, talade om "Praktiska råd och anvisningar vid restaurering av äldre träbebyggelse".

Årsanslag

För år 1975 har Upplands fornminnesförening erhållit följande anslag:

Från Uppsala kommun	168 800 kronor
Uppsala läns landsting	158 400
Stockholms läns landsting	7 000
Statligt bidrag	106 541
(Till landsantikvariens och en antikvaries lön)	

För underhåll av Kvekgården har Uppsala läns landsting och Enköpings kommun lämnat ett anslag för 1975 på vardera 5 000 kronor. Lagunda-Hagundaushållningssille har lämnat ett bidrag till Kvekgården på 200 kronor.

Länsarbetsnämnden har svarat för avlöningen av sex arbetstagare.

Publikation

Föreningens årsbok *Uppland 1975* distribuerades till medlemmarna under hösten 1975. Ur innehållet kan nämnas: "Byggnadsinventering i Uppland" av Göran Hedlund och Birgitta Svensson, "Haga i Svinnegarns socken" av Lars Sjöberg, "Stadsplaneringen och bevarandet" av Per Olof Lefvert, "Svartbäcksgatan i Uppsala – ett angeläget vårdobjekt" av Ola Ehn, "Kyrkan och kylan – domkyrkan och solen" av Nils Sundquist, "Två gravfält i Danmarks socken" av Astrid Sjöberg samt "Enigt, eget, ovanligt och rart" av Bo Peterzon och Håkan Liby.

Fornminnesföreningens inköpskommitté

Inköpskommittén, som under året bestått av hrr Stig Björklund, Bror R. Eriksson, Thorild Lindgren, R. Skogum och O. Ehn, med Anna-Märta Berg som sekreterare, har under året inköpt en gräddkanna gjord av silversmeden Johan Petter Ernander, Uppsala, samt delar ur den Wikmanska Kakelfabriken i Tierp. Viss del av anslaget har använts för fotografering och dokumentation av Nántuna-området i Danmarks socken före utbyggnad.

Kvekgården

Kvekgården eller Mor Lottas gård i Kvek från 1700-talets andra hälft i Fröslunda socken har under året varit väl besökt av skolklasser, studiegrupper och allmänhet. Gården har visats av fru Elsa Lidberg. Lagunda hembygdsförening har vid sina sammankomster fått utnyttja Kvekgården. Under året har lagning av agnbruksputsen i boningshusets kåve och kök utförts.

Bibliotek och arkiv

Föreningens bibliotek och arkiv i våningen 2 tr. i föreningens kansli lokaler S:t Eriks gränd 6 är tillgängliga för allmänheten efter tidsbeställning.

Både biblioteket och arkivet har under verksamhetsåret utökats dels genom inköp och gåvor, dels genom byten med andra fornminnesföreningar och hembygdsförbund.

Verksamhet nära knuten till föreningen

Stiftelsen Upplandsmuseet och Disagården

Stiftelsen Upplandsmuseet står i sin verksamhet i nära samarbete med Upplands fornminnesförening. Beträffande Upplandsmuseets och den numera Upplandsmuseet tillhöriga Disagårdens verksamhet hänvisas till särskild verksamhetsberättelse.

Uppsala stads historiekommitté

Landsantikvarien har under 1975 varit sekreterare i historiekommittén.

Bruno Liljefors' stiftelse

Landsantikvarien är sedan 1973 ledamot av stiftelsens styrelse.

Särskild kommitté för Ekeby by

Landsantikvarien är sedan 1973 ledamot av den kommitté som av Stiftsnämnden i Uppsala tillsatts för att behandla frågor rörande Ekeby by i Vänge socken.

Länskommittén för Europeiska byggnadsvårdsåret 1975

Landsantikvarien har ingått i den under 1974 av landshövdingen tillsatta länskommittén samt i dess arbetsutskott. Landsantikvarien har för övrigt fungerat som kontaktman mellan länskommittén och nationalkommittén.

Uppsala i mars 1976

Ragnar Edenman

Ola Ehn

Ordförande

Serketare/landsantikvarie